

ARBOGA KOMMUN

Verksamhetsplan 2019-2022

Förebyggande rådet i Arboga

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
1.1	Förebyggande rådets syfte	3
1.2	Rådets uppgifter	3
1.3	Rådets sammansättning	3
1.4	Beredningsgrupp	4
1.5	Mötesplan	4
1.6	Kommunikation	4
1.7	Brottstatistik och trygghetsmätningar	4
1.8	Folkhälsoläget	5
2	Prioriterade områden	6
2.1	Öka tryggheten i offentlig miljö	6
2.2	Barns och ungas uppväxtvillkor	6
2.3	Jämställd hälsa	6
3	Genomförande	7
4	Uppföljning	8

1 Bakgrund

1.1 Förebyggande rådets syfte

Förebyggande rådets syfte är att öka tryggheten för invånarna i Arboga samt skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Rådet ska vara ett forum för utbyte av kunskaper och information om brottsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder.

Rådet ska följa områdesutvecklingen lokalt, regionalt och nationellt samt initiera och driva frågor kring hur en god folkhälsa och trygghet ska uppnås i kommunen samt skapa en kontaktyta mot andra samhällsaktörer i trygghets- och folkhälsofrågor.

1.2 Rådets uppgifter

Förebyggande rådets uppgift är att initiera, stödja, följa och utvärdera insatser som vidtas för att långsiktigt skapa förutsättningar för ett tryggt och hälsosamt Arboga.

Rådet ska upprätta en verksamhetsplan för mandatperioden samt en handlingsplan med fokus på det område som rådet önskar arbeta särskilt med under det kommande året.

1.3 Rådets sammansättning

Tre ledamöter i förebyggande rådet utses av kommunstyrelsen. Varav en utses till ordförande.

Övriga rådsrepresentanter utgörs av eller kommer ifrån:

Kommundirektör
Samordnare för förebyggande rådet
Lokalpolisområdeschef samt kommunpolis
Arboga i Centrum
Företagarna i Arboga
Landstinget Västmanland, kompetenscentrum för hälsa
Säkerhetssamordnare
Utvecklingscentrum
Samhällsbyggnadsenheten
Rådhuset i Arboga AB

Förvaltningsledning, förvaltningschef eller den som utses i förvaltningschefens ställe från:

Socialförvaltningen
Barn- och utbildningsförvaltningen
Fritids- och kulturförvaltningen
Västra Mälardalens Myndighetsförbund

1.4 Beredningsgrupp

Förebyggande rådets beredningsgrupp förbereder ärenden och föreslår dagordning för rådets möten.

Beredningsgruppen består av:

- Förebyggande rådets ordförande
- Lokalpolisområdeschef
- Kommunpolis
- Kommundirektör
- Samordnare för förebyggande rådet

1.5 Mötesplan

Förebyggande rådet sammanträder 2 - 4 gånger per år. Dagar och tider för rådets sammanträden fastställs vid årets början.

1.6 Kommunikation

Syftet med det förebyggande arbetet är att göra livet bättre för många människor och det riktas till hela befolkningen eller bestämda grupper av den. Rådet ska kommunicera det förebyggande arbetet som bedrivs i kommunen.

- Informationsinsatser i media i samband med alla rådets arrangemang
- Brottsförebyggande information samt folkhälsoinformation på Arboga kommuns hemsida
- Pressinformation/pressmeddelanden om framgångsrika insatser

1.7 Brottstatistik och trygghetsmätningar

Polismyndigheten följer årligen brottsstatistiken i länet. Brottsligheten förändras från år till år och en del förändringar av brott kan förklaras av polisens arbete och prioriteringar. Polisen rapporterar löpande om aktuell brottsstatistik på förebyggande rådets möten.

Medborgarundersökningen är en attitydundersökning som görs av SCB och är ett av flera verktyg för att få en bild av hur kommunens medborgare ser på sin kommun. Faktorn trygghet i medborgarundersökningen innefattade tre frågor. Syftet är att få kunskap om medborgarna uppfattar kommunen som en trygg och säker plats att leva i:

- Hur trygg och säker man känner sig mot inbrott i hemmet
- Hur tryggt och säkert man vistas utomhus på kvällar och nätter
- Hur trygg och säker man kan känna sig mot hot, rån och misshandel

Anmälan om deltagande i undersökningen görs till SCB under våren.

1.8 Folkhälsoläget

Liv och hälsa ung Västmanland är en undersökning som omfattar skolelever i läsårs 7 och 9 i grundskolan samt år 2 på gymnasiet.

Arboga följer trenden för länet, majoriteten av ungdomarna mår bra, trivs i skolan och ser ljust på framtiden. Trots detta uppger många att de har psykosomatiska symptom och att de ofta känner sig stressade. Skillnaden mellan tjejer och killar är stor. Det är en högre andel tjejer som uppger att de är stressade och lider av depressions- och psykosomatiska symptom. Andelen elever i årskurs 2 på gymnasiet som dricker alkohol minst en gång i månaden är väsentligt högre i Arboga än i övriga länet. Högst är siffran bland pojkar i årskurs 2 på gymnasiet. Även andelen unga som röker dagligen är något högre i Arboga än övriga länet. Flickorna i årskurs 2 på gymnasiet är den grupp som röker mest.

När det gäller fysisk aktivitet bland unga är siffrorna ganska lika i Arboga och i övriga länet. Bland flickor i årskurs 2 på gymnasiet ligger Arboga över snittet i antalet elever som når upp till rekommendationen för daglig fysisk aktivitet. Pojkarna i årskurs 2 på gymnasiet ligger något under länsnittet. I årskurs 9 ligger flickorna något lägre än länsnittet och pojkarna ligger på en likvärdig nivå som länsnittet.

Bland den vuxna befolkningen (16-84 år) visar resultatet från undersökningen *Hälsa på lika villkor?* och *Liv och hälsa* att majoriteten av befolkningen i Arboga mår bra. Hälsan varierar med ålder och mellan socioekonomiska grupper. Det är vanligare att personer med lång utbildning och god ekonomi uppger att de mår bra. Andelen med bra hälsa minskar med stigande ålder.

Övervikten i hela landet ökar, så också i Västmanland. Enligt Folkhälsomyndighetens kommunfaktablad ligger Arboga högt i andelen personer som drabbas av hjärtinfarkt, både sett till riket och Västmanland. Övervikt och hjärtsjukdom kan tänkas vara sammankopplat och bör därför vara en prioriterad fråga.

2 Prioriterade områden

Utifrån brottsstatistik och hälsoundersökningar och i samarbete med representanter i Förebyggande rådet har några prioriterade områden valts ut.

2.1 Öka tryggheten i offentlig miljö

Trygghet i offentlig miljö är centralt för att människor ska trivas i staden eller i bostadsområdet och vilja röra sig ute på olika tider på dygnet. Många söker sig gärna till miljöer där det finns andra människor. Upplevelsen av trygghet varierar mellan olika grupper. Kvinnor är överrepresenterade bland dem som känner otrygghet, liksom äldre och människor med utländsk bakgrund.

2.2 Barns och ungas uppväxtvillkor

Det tidiga livets villkor är ett nationellt målområde för folkhälsa. Förhållanden under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Förebyggande arbete av alkoholkonsumtion, tobaksbruk, missbruk av droger, våld och kriminalitet gynnar både det brottsförebyggande och det folkhälsofrämjande arbetet.

2.3 Jämställd hälsa

Att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa är ett av regeringens jämställdhetsmål. Genom att fokusera på de påverkbara hälsoklyftorna ökar även jämställdheten och delaktigheten i samhället. En fysisk aktivitet förbättrar även den psykiska hälsan, samt har positiva effekter på det allmänna välbefinnandet. Idrottsrörelsen har en betydande påverkan på enskilda individer och samhället i stort, varav ett jämställdhetsperspektiv inom rörelsen är viktigt.

3 Genomförande

Varje år tas en handlingsplan fram för Förebyggande rådet med fokus på ett eller flera av de prioriterade områden som tas upp i verksamhetsplanen. I handlingsplanen läggs konkreta punkter till som ledamöterna i rådet kan vara delaktiga i att förverkliga.

I samband med upprättandet av en handlingsplan skapas projekt och nätverk med tjänstemän från berörda förvaltningar. Även andra aktörer i samhället kan bjudas in för att delta i rådets sammanträden och projekt.

Handlingsplanen genomförs under året och stäms av vid rådets sammanträden.

4 Uppföljning

I verksamhetsberättelsen vid årets slut redovisas en uppföljning av arbetet med innevarande års handlingsplan. Dessutom redovisas en uppföljning av brottsstatistik och resultatet av SCB:s medborgarundersökning om trygghet.

Vid Förebyggande rådets möten kan information ges från berörda förvaltningar inom hälsofrämjande och trygghetsskapande områden som rådet inte äger utvecklingen av på egen hand.

Utöver arbetet med den egna handlingsplanen kan Förebyggande rådet samverka i bland annat följande hälso- och trygghetsskapande punkter:

- Väktarinsatser vid skolavslutning och medeltidsdagar
- Anlitande av polisvolontärer vid olika aktiviteter
- Prevention av bus- och fortkörning, främst i de centrala delarna av Arboga
- Klottersanering inom 48 h
- Årlig utbildning om hur butiksrån, stölder och snatterier kan förebyggas i butik
- Granssamverkan
- Antilangning vid riskhelger
- Skolavslutningsarrangemang
- Tillsyn av tobak- och ölförsäljning i butiker
- Tillämpning av Kronobergsmodellen vid riskhelger
- Tillsyn av alkoholserving på krogar
- Ökad kunskap om ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak)
- Inbjudan till vuxna att nattvandera vid riskhelger
- Genomförande av temadagen Ung & Trygg en gång var tredje år (genomfördes senast våren 2016)
- Utvecklingen av föräldramötesprogram för åk 4-9
- Utvecklingen av det förebyggande arbetet för ungdomar i riskzonen för kriminalitet